	СИЛАБУС **НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ** **«ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ В ОБЛІКУ»**
Галузь знань	D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність	D 1 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	«Облік, аудит та оподаткування»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Тип дисципліни	Вибіркова
Семестр	Третій
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	**Дрозд Ірина Кузьмівна**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/drozd
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	drozd@nasoa.edu.ua
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Ґрунтовні знання та навички з бухгалтерського обліку, звітності, аудиту, контролю, фінансів, набуті під час навчання на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних та семінарських занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг	Денна форма навчання					
	4	120	20	22	78	Залік
	Заочна форма					
	4	120	2	4	114	Залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна: «Трансфертне ціноутворення в обліку»** є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. **Мета вивчення навчальної дисципліни** є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системного розуміння теоретичних засад та практичних аспектів трансфертного ціноутворення, розвиток професійних компетентностей щодо ідентифікації контрольованих операцій, обґрунтування відповідності умов операцій принципу «витягнутої руки», організації обліково-аналітичного забезпечення трансфертного ціноутворення, підготовки звітності

	та документації, а також оцінки податкових ризиків і прийняття обґрунтованих управлінських рішень в умовах національного та міжнародного регулювання. **Завдання вивчення навчальної дисципліни:** формування розуміння сутності трансфертного ціноутворення та його економічної природи; оволодіння аналізом ролі трансфертного ціноутворення у діяльності міжнародних груп компаній; ознайомлення з нормативно-правовим регулюванням національного законодавства у сфері трансфертного ціноутворення; формування навичок застосування нормативних вимог у практичній діяльності; визначення критеріїв визнання пов'язаних осіб; розвиток здатності ідентифікувати контрольовані операції; розкриття сутності принципу «витягнутої руки»; опанування методами трансфертного ціноутворення та умовами їх застосування; дослідження елементів фактичного контролю та ризиків; формування навичок роботи з інформаційними базами для трансфертного ціноутворення; дослідити особливості відображення контрольованих операцій в обліку; формування навичок організації внутрішнього облікового процесу; сформувати навички підготовки звіту про контрольовані операції; забезпечення розуміння механізмів податкового контролю; розвиток здатності визначити основні податкові ризики. **Формат проведення дисципліни:** лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	Здобувачі повинні знати: - сутність, та особливості трансфертного ціноутворення; - систему нормативно-правового регулювання трансфертного ціноутворення; - ознаки ідентифікації пов'язаних осіб та контрольованих операцій; - сутність принципу «витягнутої руки», методи трансфертного ціноутворення та особливості їх відображення в обліку; - методику функціонального аналізу у трансфертному ціноутворенні; - принципи організації обліково-аналітичного забезпечення трансфертного ціноутворення; - інструменти управління податковими ризиками трансфертного ціноутворення; - методичні підходи до відображення контрольованих операцій в обліку та звітності.
Програмні результати навчання	Здобувачі повинні вміти: ідентифікувати особливості контрольованих операцій та ознаки пов'язаних осіб; застосовувати нормативно-правові акти у сфері трансфертного ціноутворення; аналізувати роль трансфертного ціноутворення у діяльності міжнародних груп компаній; застосовувати методи трансфертного ціноутворення та умови їх відображення в обліку; оцінювати зміст, повноту та достовірність звітності щодо

	трансфертного ціноутворення; виявляти типові порушення, помилки та ризики в обліку контрольованих операцій; інтерпретувати результати фактичного контролю повязаних осіб, ризиків, формувати аналітичні висновки щодо застосування трансфертного ціноутворення на основі облікового забезпечення.
Тематика навчальної дисципліни	**Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи трансфертного ціноутворення** Тема 1. Економічна сутність та роль трансфертного ціноутворення у сучасній системі обліку та оподаткування Тема 2. Нормативно-правове регулювання трансфертного ціноутворення Тема 3. Пов'язані особи та контрольовані операції Тема 4. Принцип «витягнутої руки» та методи трансфертного ціноутворення Тема 5. Функціональний аналіз у трансфертному ціноутворенні **Змістовий модуль 2. Обліково-аналітичне забезпечення трансфертного ціноутворення та звітування** Тема 6. Порівняльний аналіз та вибір зіставних операцій Тема 7. Обліково-аналітичне забезпечення трансфертного ціноутворення Тема 8. Документація та звітність з трансфертного ціноутворення Тема 9. Податковий контроль та ризики у сфері трансфертного ціноутворення Тема 10. Сучасні тенденції розвитку трансфертного ціноутворення та цифровізація
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку професійних компетентностей і формування аналітичного мислення у сфері трансфертного ціноутворення в обліку застосовуються такі методи навчання: лекції з використанням дискусійних елементів, семінари, аналіз проблемних ситуацій, презентації, виконання розрахунково-аналітичних завдань на основі реальних або наближених до реальних даних, пошуково-дослідницькі вправи, міні-проєкти, навчальні дискусії.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про

	академічну доброчесність НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми». ***Політика щодо відвідування занять.*** Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Трансфертне ціноутворення в обліку» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	Максимум – 4 бали
	Творче завдання: виконується у формі тез доповідей (написання та прийняття до публікації)	Максимум – 10 балів
МОДУЛЬНИЙ	Модульний контроль № 1	Максимум – 10 балів

КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 2	Максимум – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на семінарських / практичних заняттях	-
	Модульний контроль № 1	Максимум – 35 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 35 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 30 балів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

Поточний та модульний контроль												Залік	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						ТЗ		
Т1	Т2	Т3	Т4	МКР	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	МКР	10	30	100
4	4	4	4	10	4	4	4	4	4	4	10			

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення;
- завдання розрахункового характеру;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;
- інші види творчих та групових завдань.

Практичні заняття передбачають обговорення питань теми, розгляд нормативно-правової бази, проведення дискусій з основних проблем і питань, які розглядаються на практичному занятті. Робота на практичному занятті передбачає усне та письмове опитування. Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на практичному занятті становить 4 бали. Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає в опрацюванні проблемних теоретичних та практичних питань. Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення практичних занять у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Творче завдання спрямоване на закріплення теоретичних знань та набуття практичних навичок з дисципліни «Трансфертне ціноутворення в обліку». Завдання виконується протягом опрацювання тем змістовного модуля 1 та 2.

Творче завдання з дисципліни виконується у формі написання та публікації (прийняття до публікації) тез доповідей.

Критерії оцінювання модульного контролю

Формою модульного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюються від 0 до 10/35 балів.

Розподіл балів в межах модульних контрольних робіт

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання (денна/заочна форма)
Тестові завдання закритої форми	10 (50×0,2) / 35 (50×0,7)
Всього	10 / 35

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Формою підсумкового контролю є диференційований залік, який проводяться у формі тестових завдань закритої форми, що формуються та виконуються в системі Moodle, та оцінюється від 0 до 30 балів.

Розподіл балів в межах підсумкового контролю

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Тестові завдання закритої форми	30 (60×0,5)
Всього	30

Критерії оцінювання тестових завдань закритої форми

Критерії оцінювання	Кількість балів

Здобувач дав правильні відповіді на 90-100% тестових запитань	27-30
Здобувач дав правильні відповіді на 82-89% тестових запитань	23-26
Здобувач дав правильні відповіді на 74-81% тестових запитань	20-22
Здобувач дав правильні відповіді на 64-73% тестових запитань	17-19
Здобувач дав правильні відповіді на 60-63% тестових запитань	15-16
Здобувач дав правильні відповіді менше ніж на 60% тестових запитань	0-14

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	**Оцінка в балах**	**Оцінка за шкалою ECTS**	
Залік		**Оцінка**	**Пояснення**
Відмінно	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалуобсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
Добре	**82-89**	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
Задовільно	**64-73**	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку

			виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Незадовільно	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Економічна сутність трансфертного ціноутворення та його роль у системі обліку й оподаткування.
2. Основні цілі застосування трансфертного ціноутворення у діяльності підприємств.
3. Місце трансфертного ціноутворення у системі управління підприємством.
4. Джерела нормативно-правового регулювання трансфертного ціноутворення.
5. Значення міжнародних підходів до регулювання трансфертного ціноутворення.
6. Визначення пов'язаних осіб та критерії їх ідентифікації.
7. Контрольовані операції та критерії їх визнання в обліку.
8. Види контрольованих операцій та їх відображення в обліку.
9. Сутність принципу «витягнутої руки».
10. Економічна логіка застосування принципу «витягнутої руки».
11. Характеристика основних методів трансфертного ціноутворення.
12. Фактори, що впливають на вибір методу трансфертного ціноутворення.
13. Метод порівняльної неконтрольованої ціни.
14. Методи на основі прибутку у трансфертному ціноутворенні.
15. Зміст функціонального аналізу у трансфертному ціноутворенні.
16. Елементи фактичного контролю пов'язаних осіб.
17. Значення функціонального аналізу для вибору методу ціноутворення.
18. Порівняльний аналіз та його основні етапи.
19. Критерії зіставності застосовуються у трансфертному ціноутворенні.
20. Джерела інформації використовуються для пошуку зіставних операцій.
21. Сутність обліково-аналітичного забезпечення трансфертного ціноутворення.
22. Особливості відображення контрольованих операцій у бухгалтерському обліку.
23. Вимоги до внутрішньої інформаційної системи підприємства у сфері трансфертного ціноутворення.
24. Охарактеризуйте склад документації з трансфертного ціноутворення.
25. Структура звіту про контрольовані операції.
26. Вимоги до обґрунтування відповідності умов операцій принципу «витягнутої руки».
27. Сутність податкового контролю у сфері трансфертного ціноутворення.
28. Основні податкові ризики у сфері трансфертного ціноутворення.
29. Підходи до мінімізації податкових ризиків у трансфертному ціноутворенні.
30. Сучасні тенденції розвитку трансфертного ціноутворення та вплив цифровізації на його організацію.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Дрозд І.К. Назарова Г.Б. Кононенко Л.В. Фактичний контроль як критерій ідентифікації контрольованих іноземних компаній. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2026. Т. 3 № 4. DOI: https://doi.org/10.60022/3(4)-SD
2. Гриненко І., Проскура К. Правила оподаткування прибутку контрольованих іноземних компаній в Україні . *Криміналістика і судова експертиза*. 2024. № 69, с. 593-601. https://doi.org/10.33994/kndise.2024.69.53
3. Гуцаленко Л.В, Трохимець Б.В. Контрольовані іноземні компанії – новий платник податку на прибуток в системі оподаткування в України. *Інвестиції: практика та досвід.* № 9/2025. С. 48-53. URL: https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/6330/6408
4. Негода Ю., Долженко І. Оподаткування та облік прибутку контрольованих іноземних компаній в Україні: адаптація до стандартів єс. *Економіка та суспільство*. 2026. № 84. https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-89 (дата звернення: 01.04.2026)
5. Носенко Д. В. Оцінка передумов реалізації сучасних технологій податкового контролю за розмиванням податкової бази й приховуванням прибутку. *Соціальна економіка.* 2022. № 64. С. 137–148. DOI: 10.26565/2524-2547-2022-64-12
6. Меркулова Т. В. Податкова поведінка: уникнення vs ухилення від оподаткування (аналіз показників Євросоюзу і світу). *Соціальна економіка*. 2024. № 68. С. 57–63. URL: https://doi.org/10.26565/2524-2547-2024-68-04.
7. Краєвський В. М., Муравський О. Ю. Обліково-податкова природа трансфертного ціноутворення. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2023. № 5(73). URL: https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-5-8906.
8. Державна податкова служба України. Результати звітування про КІК. www.tax.gov.ua. URL: https://www.tax.gov.ua/media-tsentr/novini/859542.html.

Додаткова:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. №996–XIV. Верховна Рада України. URL: http// https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text.
2. Податковий кодекс України : Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text.
3. Про затвердження переліку організаційно-правових форм нерезидентів, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), у тому числі податок з доходів, отриманих за межами держави реєстрації таких нерезидентів, та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи : Постанова Каб. Міністрів України від 04.07.2017 № 480 : станом на 15 листоп. 2024 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/480-2017-п#Text.
4. Державна податкова служба України. Результати роботи ДПС щодо податкового контролю за міжнародним оподаткуванням (січень 2024 року). tax.gov.ua. URL: https://tax.gov.ua/diyalnist-/transfertne-tsinoutvorennya-tamijnarodne-opodatkuvannya/opodatkuvannya-dohodiv nerezidentiv/prezentatsiynimateriali/748619.html.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: http://portal.rada.gov.ua.
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України URL: http://minfin.gov.ua

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування, протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.